

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0565
Číslo materiálu	VY_32_INOVACE_55_K. Čapek 2
Název školy	 Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola, Opava, příspěvková organizace
Autor	Mgr. Šárka Müllerová
Průřezové téma	Člověk v demokratické společnosti Informační a komunikační technologie
Tematický celek	Český jazyk a literatura – Česká meziválečná literatura
Ročník	3.
Datum tvorby	2. 4. 2013
Datum a místo ověření	19. 4. 2013 – český jazyk a literatura 3. A
Druh učebního materiálu	Prezentace Umělecký text

Anotace	<p>Seznámení s částí spisovatelovy tvorby formou spojení prezentace, učitelova výkladu a práce s uměleckým textem, prezentace může sloužit jako zápis učiva nové látky – „noetika“ v tvorbě autora;</p> <p>Doplňuje učebnici, čítanku, pracuje s pojmy, pomáhá interpretaci samotného literárního díla;</p> <p>Inovativní je propojení výpočetní techniky s odbornou literaturou, s uměleckým textem a slovem učitele;</p>
Klíčová slova	Pragmatismus, noetika, románová balada
Metodický pokyn	<p>Určeno k práci ve vyučovací hodině i k samostudiu;</p> <p>Základ hodiny tvoří práce s textem, četba, rozbor textu - stavba výňatku, jazyk díla – v řeči postav, vypravěče, celkové vyznění;</p> <p>Samostatné vyhledávání pojmů, práce s odbornou literaturou - slovníky, při domácí práci i s internetem;</p>
Pokud není uvedeno jinak, použitý materiál je z vlastních zdrojů autora	

Prozaik – filozof

KAREL ČAPEK 2

ČAPKOVA FILOZOFIE

- ✘ zájem o filozofický pragmatismus
  - + Seminární práce Pragmatismus čili Filozofie praktického života

Úkol:

Vyhledejte ve slovníku¹⁾ pojmy
pragmatismus

a **noetika** a poznamenejte si jejich
vysvětlení.

„NOETICKÁ TRILOGIE“

- × romány - dějově samostatné
  - Hordubal
  - Povětroň
  - Obyčejný život
- × společné téma – možnost poznání druhého člověka
- × závěr – člověka lze pochopit, lze ho poznávat, lze mu porozumět, což vede k lepším vztahům mezi lidmi
- × nedokončený román – Život dílo skladatele Foltýna

× Úkol: Přečtěte si výňatky z „noetické trilogie“ v čítance ¹⁾ s. 164 – 169 .

1) Přiřad'te k výše jmenovaným jednotlivým prozaickým dílům jejich hlavní témata.

- ✘ a) Tragický příběh sedláka po návratu z USA, který je vyprávěn postupně z pohledu sedláka, vyšetřujících četníků a nakonec soudu.
- ✘ b) Dílo snažící se z více pohledů přiblížit postavu hudebního tvůrce, nastolení problému umělecké morálky a odpovědnosti
- ✘ c) Tři pokusy o rekonstrukci osudu pilota havarovaného letadla (jeptiškou, jasnovidcem a básníkem)
- ✘ d) životní retrospektiva starého železničáře vyprávěná s využitím vnitřního polemického dialogu vypravěče s několika svými „JÁ“.

2) KTERÝ ÚSTŘEDNÍ PROBLÉM ZDE AUTOR ŘEŠÍ?

- ✘ a) možnost objektivního, vědeckého poznání světa kolem nás.
- ✘ b) možnost (event. nemožnost) poznání lidí a věcí a subjektivita její interpretace.
- ✘ c) neexistence jakýchkoli hodnot a norem ve světě kolem nás, etický skepticismus.
- ✘ d) nebezpečí zneužití techniky, jejíž prudký rozvoj předbíhá rozvoj mezilidských vztahů.

**3) Kterou prózu z „noetické trilogie“
můžeme označit jako románovou baladu?
Vysvětlete proč?**

**4) Který z uvedených textů využívá
úvahového slohového postupu?**

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- ✘ Klimeš, Lumír: Slovník cizích slov. 2. rozšířené a doplněné vydání, Praha: SNP, 2005, 864 s. ISBN 80-7235-272-5.
- ✘ 2) Martinková, Věra a kol.: Čítanka 3 pro 3. ročník středních škol, Praha: Tripolia, 1993, s. 164 – 169. ISBN 80 85573-15-6.